

TAJOVSKÉHO DIVADELNÉ DNI 2014

Slovenský vzdelanec, spisovateľ, dramatik **Jozef Gregor Tajovský** (18. 10. 1874* - 20. 5. 1940*) patrí v našich myšliach ku klasikom, ktorí verne zachytávali život jednoduchého

Jozef Zážívec (vľavo) hru HORA VOLÁ nielen režíroval, ale zhostil sa aj postavy Ondreja Bučana

Andrej Kabáč (vľavo) ako hlavný predstaviteľ Harpagona v hre LAKOMEC

slovenského človeka. Jeho tvorba je veľmi úzko spätá aj s ochotníckym divadlom. Po jeho hrách, ale aj prozaických dielach siahol v našej krajine snáď každý neprofesionálny divadelný kolektív. Jeho drámy prinášajú aj dnes množstvá impulzov na zamyslenie sa, v komédiách nadčasovo postihol slabosti vidieckych ľudí, z ktorých sa elegantne a s nadhľadom vysmieva. Práve tá nadčasovosť v jeho tvorbe hovorí nielen o hlbokom poznaní ľudí a ľudkov, ktorých by sme aj dnes našli medzi nami.

A keďže bol rodákom z nášho regiónu, aj naša prehliadka neprofesionálnych diva-

Nechá sa Petronel zviest? - momentka z inscenácie DS z Pohronskej Polhory ANJEL PÁNA

delníkov nemohla byť pomenovaná po inom inom. **V tomto roku si pripomínáme okružle jubileum, 140. výročie narode-**

nia Jozefa Gregora Tajovského a aj preto boli tohoročné TAJOVSKÉHO DIVADELNÉ DNI venované jeho pamiatke.

Skôr, ako si povieme niečo o samotnom regionálnom kole súťaže a prehliadke amatérskeho divadla, zostaneme ešte chvíľu pri Tajovskom. Pri príležitosti spomínaného výročia si organizátori a zástupcovia neprofesionálnych divadelných súborov z okresov Banská Bystrica a Brezno **20. marca t.r.** na cintoríne v Tajove položením kytice na hrob Jozefa Gregora Tajovského pripomenuli jeho význam nielen pre divadelníkov, ale aj pre slovenskú kul-

Momentky z inscenácie DSJCH mesta Brezno: STAROBA, v hlavnej úlohe Pavla Duchaja sa predstavil Ondrej Podhradský

Anjel a Čert, dvaja protagonisti rodinnej komédie ANJEL PÁNA – Roman Jargan, ako anjel Petronel a Jakub Kokavec v úlohe „pekelníka“ Uriáša

túru všeobecne. Nuž a po tomto pietnom stretnutí sa rozbehli kolesá tohoročných **TAJOVSKÉHO DIVADELNÝCH DNÍ 2014** naplno.

► Dobrou tradíciou prehliadky sa stalo, že prvé predstavenie sa koná v dramatikovom rodisku, v Tajove. Pri výbere súboru, ktorý dostáva tú česť svojím predstavením otvoriť súťažnú časť prehliadky padla voľba na inscenáciu **HORA VOLÁ** v podaní **Medzibrodského kočovného divadla**. O **18.00 hod.** sa na doskách Divadla u Greškov začal odvíjať príbeh hry, s ktorou sú späť prvé kroky divadelníkov v Medzibrode pred sto rokov. Táto dráma bola pod režijným vedením Jozefa Zázrivca spracovaná veľmi sugestívne a bola plná napätia a dramatických situácií s dobrými hereckými výkonmi. Sme presvedčení, že hra oslovila aj vďačného tajovského diváka.

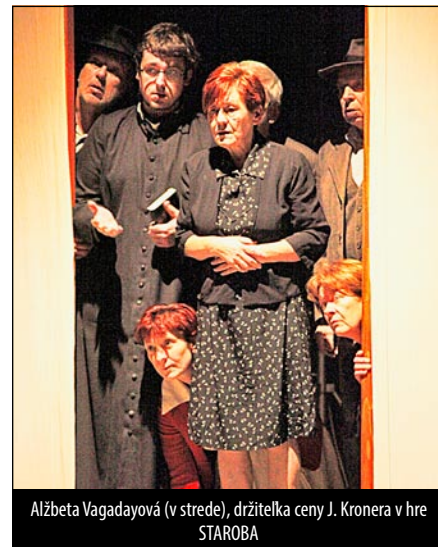
Jelena Horváthová-Tichavská, ako diva svetového šansónu Edith Piaf v inscenácii SMŔŤ V RUŽOVOM

Ďalšie súťažné predstavenia sa už tradične konali v Kultúrnom dome v Medzibrode. Ako prví sa v piatok **21. marca 2014**, po niekoľkoročnej prestávke predstavili s rozprávkovým príbehom **ANJEL PÁNA** členovia **Divadelného súboru z Pohronskej Polhory**. Hru napísala na motívy rovnomennej českej „pohádky“ Hyacinta Tyčiaková a od režisérského pultu ju pripravila Katarína Pindiaková. Inscenácia bola spracovaná s humorom, no jej morálny odkaz bol napriek všetkému veľmi silný.

Piatkový večer patril **Divadelnému súboru Jána Chalupku mesta Brezno**, ktorý prišiel s inscenáciou inšpirovanou poviedkou Mila Urbana **STAROBA**. Dramatizáciu literárnej predlohy spracovala mladá, nádejná režisérka Dana Turanská, ktorá si k spolupráci prizvala známeho scénografa a výtvarníka Dušana Krnáča. Brežňania sa v tejto inscenácii zamýšľali nad starobou, ktorá bola vnímaná z viacerých uhlov pohľadu. Neodmysliteľnou súčasťou aj tohto predstavenia DSJCH Brezno boli dobré herecké výkony.

Sobota **22. marca** patrila domácejmu súboru – **Medzibrodskému kočovnému divadlu**. Ako pri premiére hry Moliérovho **LAKOMCA** povedal predseda divadla, Jozef Zázrivca, tento súbor prepísal uvedení dvoch inscenácií v jednej sezóne históriu. Režisér inscenácie Tomáš Pohorelec si v duchu svojej divadelnej poetiky Moliéra upravil, čím inscenácia získala na svojej aktuálnosti, bola zrozumiteľná napriek symbolike, ktorú do nej vložil. V hlavnej úlohe sa predstavil Andrej Kabáč, z ktorého z roka na rok vyrastá výborný herec.

Stredoslovenské osvetové stredisko v Banskej Bystrici, ako organizátor prehliadky zaradilo do programovej skladby aj v tomto roku vystúpenie hosťujúceho súboru. Po divadle Commedia z Popradu a Celkom malom divadle zo Starého Tekova sa nám predstavil ďalší neprofesionálny súbor, ktorý prichádza do Medzibrodu zo Žiliny. Divadlo **Lemnickáta** našťudovalo hru Ľubomíra Feldeka **SMŔŤ V RUŽOVOM**, ktorá bola inšpirovaná životom a piesňami francúzskej šansonierky svetového formátu **EDITH PIAF**. Devízou tejto inscenácie bol výborný herecký prejav hlavnej predstaviteľky Jeleny Horváthovej – Tichavskej. Režijne hru pripravil Vlado Mores.

Alžbeta Vagadayová (v strede), držiteľka ceny J. Kronera v hre STAROBA

Po skončení predstavenia nasledovalo slávnostné vyhlásenie výsledkov. V tomto roku nastala malá zmena. Na krajskú prehliadku postúpil jeden súbor z breznianskeho okresu a jeden súbor za okres Banská Bystrica. Za okres Brezno postúpil DS Jána Chalupku mesta Brezno. Za okres Banská Bystrica sa rozhodovalo medzi dvoma inscenáciami Medzibrodského kočovného divadla. Na koniec dala porota šancu hre **Hora volá** režiséra Jozefa Zázrivca. Cenu Jozefa Šeba za mimoriadne kvalitný herecký výkon si na tomto ročníku TDD prevzal Ondrej Podhradský za stvárnenie hlavnej úlohy Pavla Duchaja v hre **Staroba**.

Snáď aj tohoročná ponuka hier divákov oslovila a nájdu si cestu do kultúrneho domu aj o rok. Spolu s účinkujúcimi sa na vás všetkých už dnes tešíme.

Maroš Krajčovič a RRR

Foto: archív SOS a Medzibrodského kočovného divadla

Otázky pre starostu

1. Čoraz väčší počet občanov využíva na prepravu do kostola automobilovú dopravu. Situáciu však hlavne starším občanom komplikuje nedostatok parkovacích miest v blízkosti kostola. Uvažuje obec o využití priestoru pri zdravotnom stredisku na tento účel?

Určite ide o dobrú myšlienku, ktorú sme spolu s poslancami obecného zastupiteľstva už prerokovali na zasadnutí v minulom roku. V prvom rade je ale potrebné povedať, že uvedené pozemky pri zdravotnom stredisku nie sú majetkom obce. Vlastníkom parciel KN-E č.6/1 a č.6/2 je rímskokatolícka cirkev, farnosť

Medzibrod. V zmysle zákona o majetku obcí č.138/1991Zb. nemôže obec zhodnocovať cudzí majetok. V praxi to znamená, že akákoľvek stavebná a investičná činnosť spojená s parkovaním vozidiel nie je zo strany obce za súčasného stavu realizovateľná. Zatiaľ môžem prisľúbiť len toľko, že túto tému otvoríme a spoločne s vlastníkom budeme hľadať riešenie, ktoré pomôže občanom.

2. Jar je tu a na miestnom cintoríne bude spustená voda. Nakoľko tam nie je urobený odtok, v minulosti sa pri dlhšom používaní cintorínského vodovodu vytváralo v jeho okolí blato.

Bolo by možné tento problém vyriešiť?

Tento drobný problém vieme operatívne riešiť. Vodu zvedieme tak, aby nedochádzalo k zablateniu plochy pri vodovode na cintoríne. Do leta 2014.

3. Naša obec sa v minulom období uchádzala o viaceré dotácie. Ako dopadlo? Bola úspešná žiadosť o dotáciu na traktor?

Žiadosť o poskytnutie dotácie z environmentálneho fondu v rámci oblasti – C: rozvoj odpadového hospodárstva na zakú-

Verejné osvetlenie v obci Medzibrod

Verejné osvetlenie je dnes neodmysliteľnou súčasťou životného štýlu. Osvetlenie miestnych komunikácií, verejných priestranstiev a plôch zvyšuje bezpečnosť osôb a majetku. Požiadavky na správne osvetlenie určuje súbor noriem, ktoré nadobudli účinnosť počas dlhšieho časového intervalu. Z ekonomických dôvodov je pre mnoho miest a obcí veľmi ťažké dosiahnuť taký stupeň osvetlenia, aby bol v plnom súlade s týmito normami. Preto samosprávy musia hľadať neustále nové riešenia vo vzťahu k modernizácii osvetľovacej sústavy. Dnes sa vo verejnom osvetlení používajú rôzne svetelné zdroje, ako ortuťové alebo sodíkové výbojky, kompaktné žiarivky, LED osvetlenie, indukčné osvetlenie.

Naša obec je v súčasnosti vo večerných hodinách osvetlená v prevažnej miere vysokotlakovými ortuťovými výbojkami s výkonom 125 W. Svetidlá sú morálne zastarané, neefektívne s vysokou spotrebou elektrickej energie, v značnej miere poškodené, mnohé bez svetelných krytov. Osvetľovaciu sústavu momentálne tvorí 90 svetidiel, z toho 4 svetidlá sú zabudované už v novom obytnom súbore IBV Dúbrava, kde sa v zmysle projektu uvažuje so samostatným svetelným obvodom s celkovým počtom 23 svetelných miest. Okrem tohto obvodu je verejné osvetlenie v obci rozdelené do ďalších 3 svetelných obvodov, aby v prípade poruchy na vedení nezostala bez osvetlenia celá obec. Svetidlá sú zabudované na stĺpoch elektrického vedenia. Vzdialenosti medzi stĺpmi sú cca 32 – 42 m. Vo väčšine prípadov sú svetel-

né zdroje na každom druhom elektrickom stĺpe, čo v praxi znamená, že vzdialenosť medzi svetelnými zdrojmi je cca 64 – 84 m. V našej obci máme i také úseky, kde svietidlá sú len na každom treťom elektrickom stĺpe, v takom prípade vzdialenosť medzi svetidlami je až do 100 m. Takéto „čierne diery“ sú napríklad pri Hlavnej ceste (od domu p. Baculíka po dom p. Kapustovej), na ulici Krížna (od domu p. Hrubého po dom p. Očenáša), alebo na ulici Za mlynom (od domu p. Padúcha po dom p. Hraška). Fotometrickým meraním pomocou meracieho digitálneho prístroja Meterman LM 631 sa zistilo, že až 50 % miestnych komunikácií vykazuje hodnotu osvetlenia 0 luxov (osvetlenie pod svetidlom má maximálne 8 lx, vo vzdialenosti 15 m od kolmice svetidla je nameraná hodnota už len 0,2 lx). Tento stav v našej obci trvá od začiatku osemdesiatych rokov, kedy sa pristúpilo v rámci šetrenia nákladov k výraznej redukcii verejných svetidiel – výbojkových žiaroviek s výkonom 250, resp. 500 W.

Pre lepší prehľad uvádzam niektoré dôležité štatistické údaje súčasného verejného osvetlenia (VO):

- Ročná spotreba elektrickej energie VO: cca 40 000 kWh
- Priemerná denná spotreba elektrickej energie VO: cca 110 kWh
- Cena za MWh do roku 2013 VO: 68,88 Eur/MWh
- Cena za MWh od roku 2014 VO: 45,59 Eur/MWh
- Náklady za ročnú spotrebu elektrickej energie VO: cca 7 000 Eur

- Náklady na ročnú údržbu VO: cca 500 Eur
- Celkové náklady na prevádzku a údržbu VO: cca 7 500 Eur

Z uvedeného vyplýva, že obec vynakladá pomerne vysoké finančné prostriedky na prevádzku a údržbu verejného osvetlenia. Pritom kvalita a rovnomernosť osvetlenia miestnych komunikácií a verejných priestranstiev je na nízkej úrovni. Z tohto dôvodu sa obecné zastupiteľstvo už v roku 2013 začalo vážne zaoberať otázkou výmeny jestvujúceho verejného osvetlenia. Oslovení boli viacerí dodávatelia VO pre vypracovanie technickej a cenovej ponuky a taktiež spolu s poslancami OZ sme sa zúčastnili dvoch referenčných ciest za účelom obhliadky svetidiel. Pre odsúhlasenie v našich podmienkach sa objednalo a zabudovalo 4 ks LED 30 W svetidiel od firmy EcoLed Solutions a.s. na ulici Pri ihrisku, v časti nad kúpaliskom, 1 ks LED 29 W svetidlo Schredder od firmy Grep Slovakia s.r.o. takisto na ulici Pri ihrisku pred domom p. Obucha a 2 ks 36 W lineárne žiarivkových svetidiel Modus s elektrickým predradníkom na ulici Záhumnie.

Cieľom vyhodnocovacieho procesu pre montáž nových svetidiel VO v tomto roku by malo byť dosiahnutie kvality a rovnomernosti osvetlených plôch s prihliadnutím na úsporu spotreby elektrickej energie a celkovú návratnosť investície. Už teraz možno povedať, že ktorékoľvek z pripravovaných riešení bude výhodnejšie ako je súčasný stav verejného osvetlenia.

Vypracoval: Pavol Svetlík

penie traktora a troch kusov veľkokapacitných kontajnerov sme si podali v minulom roku prvýkrát. Vyhodnotenie žiadostí zatiaľ neprebehlo, na základe výzvy od Envirofónu sme začiatkom roka museli zasiať vyjadrenie zo stavebného úradu, že zakúpenie traktora a kontajnerov nie je činnosť, ktorá si vyžaduje stavebné povolenie. Čo sa týka ďalších operačných programov na získanie finančnej dotácie, aktuálne vychádzajúce výzvy pre našu samosprávu nie sú príliš zaujímavé (výskum, vývoj, začlenenie rómskej komunity do spoločnosti...). Absolútne neriešia základné primárne potreby a požiadavky obcí, ktorými sú opravy miestnych komunikácií, znižovanie energetickej náročnosti atď. Od tohto roka začína nové programovacie obdobie a ja verím, že prinesie nové, zmysluplné výzvy. O získanie finančných prostriedkov sme sa

v minulých rokoch pokúšali cez projekty zverejnené ministerstvami vnútra, financií i cez BBSK. V rámci prevencie kriminality sme získali finančné prostriedky od MV na kamerový systém (už zverejnené v Rakáriku), MF našu žiadosť o dotáciu neschválilo. V tomto roku sme si opätovne podali žiadosť na MF o dotáciu na výmenu okien v materskej škole Pod hôrkami. Od BBSK sme 500-eurovú dotáciu získali raz. Takisto na tento rok je žiadosť podaná, vyhodnotenie sa očakáva v najbližších dňoch.

4. K čomu slúži novovytvorená akčná skupina? Za akým účelom táto na členov bohatá skupina vznikla a čo je jej náplňou a cieľom?

S novým programovacím obdobím 2014 – 2020 vyplynula pre obce a mestá povin-

nosť aktualizovať Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR). Náplňou a cieľom práce novovytvorenej akčnej plánovacej skupiny je pripraviť podklady a na základe pripravovaných zámerov doplniť už jestvujúci PHSR. V tomto dokumente je zohľadnená stratégia a smerovanie obce do najbližších rokov. Vypracovaním PHSR obec splní jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie – princíp programovania. Jeho detailné rozpracovanie umožní obci, podnikateľským subjektom a organizáciám včas sa pripraviť na získavanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov, či z iných zdrojov. Spracovaním PHSR dá obec najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj o budúcnosť svojich obyvateľov.

pýtala sa -ks-

Zabíjačka skončila šťastne. S plným bruchom

V sobotu 1. marca 2014 to v areáli Kúpaliska rozvoniavalo zabíjačkovými špecialitami. Caffé bar U mňa v spolupráci s Dorovoľným hasičským zborom a občianskym združením CHZM usporiadalo oslavy fašiangu v Medzibrode. Fašiang začal tradičným pochodom masiek po de-

dine v rézii miestnych hasičov a pokračoval fašiangovou zabíjačkou. Prasiatko bolo pekné, rúče ako sa patrí. 270 kilogramov živej váhy dalo zabrať, ale chlapi na čele s kapitánom Mirom Huťkom si s ním hľavo poradili. A potom to už išlo – klobásky, húročky, slaninka (aj papričená), šunčič-

Spoločenské okienko

Opustili nás:

Ján Litva (63)
Milan Vaník (47)
Magdaléna Gregorová (75)
Eleonóra Šutáková (83)
Vladimír Lamper (79)
Valéria Sokolová (80)

Narodili sa:

Fabián Gregor
Lujza Lešaková

Do stavu manželského vstúpili:

Dušan Haviar a Katarína Žebyová
Jozef Pipich a Anna Čičková

Pridáme ešte trochu štatistiky obyvateľstva za rok 2013

Prihlásení k trvalému pobytu 24
Odhlásení z trvalého pobytu 19
Narodilo sa 12 detí
(z toho 4 dievčatá)
Umrelo 15 občanov
(z toho 8 žien)
Počet obyvateľov k 31.12.2013 . . . 1329
V roku 2013 bolo uzavretých 8 manželstiev

ka, tlačienka, kapustnička, desiatové mäso a na záver haruľa tetky Silvy, to všetko bolo možné koštovať. A veru sa aj koštovalo. Všetci mali ústa masťné a blahom do úsmevu otvorené. Sledovali, niektorí sa

aj čudovali, lebo v dnešnej dobe už zabíjačka vôbec nie je takou samozrejmosťou ako kedysi a s ňou sa z nej skôr rarita pre turistov. Vyvrcholením celého dňa bola večerná veselica. Najskôr pre deti, na tej sa zúčastnilo rekordných 32 masiek a potom večerná pre dospelých so siedmimi masiami. Zrútané a podčiarknuté tohtoročný fašiang v takejto forme dopadol nad očakávanie dobre, a preto sa môžeme tešiť už na budúcoročný. A medzi lastovičkami sa šepká, že budúci rok by sa mohla aj basa pochovávať. Nuž, ktohovie? Necháme sa prekvapiť.

Tomáš Pohorelec

Šikovné ručičky

V Medzibrode bývajú pár mesiacov a okrem blízkych susedov ich veľa ľudí nepozná. Peter Karcel a Janka Pavlovicová si pomaličky zariaďujú svoj nový domov na ulici Sihote. Nepotrebuju k tomu sledovať katalógy s moderným nábytkom, ani zháňať doplnky a dekorácie po obchodoch. Oni si vyštvacia sami -so svojimi nápadi, zručnosťou a šikovnosťou.

Peter: Štrnásťročný mladý človek niekedy pri výbere strednej školy nemyslí na to, ako veľmi mu toto rozhodnutie ovplyvní ďalší život. Súčasťou môjho života sa stalo drevo. Odmalička som pekne kreslil, ja aj moje dve sestry. Všetci traja sme tak trošku umelecky šmrncnutí. Mladšia sestra sa venovala gravírovaniu kovov a staršia pasiarstvu - umelec-kému kováčstvu. Vyrábala starožitné brnenia, poháre. Ja som si vybral stredné odborné učilište stavebné so zameraním na umelec-ko-remeselné spracovanie dreva. V rámci zachovania tradičných remesiel sme boli jediný ročník. Učili sme sa reštaurovať starožitný nábytok z rôznych umeleckých slohov ako je renesancia, barok, humanizmus... Mali sme dejiny umenia, technologickú a výtvarnú prípravu, navrhovanie, umeleckú prax. Bol to široký záber práce s drevom, od výroby nábytku až po výrobky ľudovej tvorby, ako sú pišťalky, fujary, črpáky, nástenné obrazy. Ale zo všetkých spolužiakov sa len dvaja drevorezbe venujú v zahraničí a jeden spolužiak reštauruje naše slovenské kostolíky.

No a ja sa s drevom a jeho rôznymi podobami tiež pohrávam už od školy. Sadil som stromky, robil prerezávku, tesárčinu, vyrezával originálny nábytok. Ale uživiť sa v dnešnej dobe samotnou drevorezbou je nereálne. V Merkur Market si môžu ľudia kúpiť skriňu za pár eur. Síce im vydrží len na pár rokov, ale to ich v tom momente nezaujíma. S tým sa ja nemôžem rovnať, veď ja za tú cenu zožením len kovanie a kde je ešte drevo a robota. Ešte vždy sa však nájdu ľudia, ktorí chcú mať originálny a kvalitný nábytok a vedia to aj oceniť. Po vzájomnom dohovore o predstavách, nakreslím návrhy a môžem z dreva vybrať to pekné, čo v sebe skrýva. Robil som spálne,

komody, skrinky, poličky, netradičný vyrezávaný nábytok. Z menších predmetov by som spomenul rôzne trofejnú podložky pre poľovníkov, pažby na pušky, kuše. Ale žijeme dobu, keď sa každá ručná práca nahrádza strojom. Na jednej strane je to úžasné, čo všetko taký stroj dokáže. Na strane druhej je to na škodu pre každého remeselníka. Jednu takú trofejnú podložku odo mňa kúpil chlapec ako vzor pre strojovú výrobu CNC. Podložku zoskenovali, zadali parametre a jeden kus ako druhý bol vyrobený ako na páse.

Dosť času som venoval tvorbe exteriérových sôch. Lenže drevená socha ako taká je vystavená dennodennému pôsobeniu poveternostných vplyvov a tým je jej životnosť značne obmedzená. Čiže vynaložená námaha sa míňa úžitku. Samozrejme, na takúto robotu je najlepšie zobrať drevo rovno z hory a môže sa robiť aj s čerstvým nevysušeným kusom. Hrubý skelet vyrežem motorovou pilou a s detailami sa už pomaličky pohráam s dlátami všetkého druhu. Hotovú sochu stačí prebrúsiť, skontrolovať a osadiť na plánované miesto k potešeniu okoloidúcich.

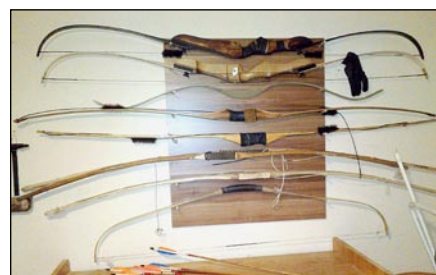
Ďalšou mojou záľubou, ktorá blízko súvisí s drevom je lukostreľba. Už keď som ako malý chlapec videl film o indiánoch, bol som očarený a zostalo mi to dodnes. Prvý luk som sa pokúšal vyrobiť zo starej bežky - proste som potreboval ohnutý kus dreva- a toto bolo na to najvhodnejšie. Venujem sa zásadne tradičnej lukostreľbe, najradšej strieľam typom long bow. Športová streľba je už viac menej o peniazoch, lebo vybavenie je neskutočne drahé. Ja som si ale zaumienil, že aj s obyčajným lukom budem strieľať tak dobre ako majitelia tých špičkových. Druhý rok strieľam súťažne a pomerne sa mi darí. Strelci sú registrovaní v Slovenskom lukostreleckom zväze, rozdelení do kategórií. Na majstrovstvách Slovenska v BB tohto roku nás bolo 150 súťažiacich a vo svojej kategórii som skončil na treťom mieste. Celá streľba je vlastne v hlave a v rukách. Používam teraz asi 10 lukov, ale nie je dobré striedať ich často. Vyrobiť ich nie je vôbec komplikované. Základné opracovanie robím obojručným nožom do potrebného tvaru, ďalej ho treba nahrievať a stiahnuť a nechať odpočívať potrebný čas. Rúčku obalím kožou, aby dobre sedela v ruke. Na tetivu sa dnes používa silónové vlákno, ktoré nahradilo tradičnú starú z čreva. Existujú neskutočné množstvá kombinácií, ako vyrobiť dobrý luk na bežné strieľanie. Na výrobu šípov potrebujem hranolčeky 1x1cm predpokladanej dĺžky. Na sústruhu z nich urobím tyčky. Na jeden koniec založím kúpený hrot a na druhý vložím farebné pierko. Najlepšie

sú morčacie. Sekajú sa na presno vysekováčkou, aby bolo jedno ako druhé.

Lukostreľbu robím preto, že chcem zachovať tento už pomaly vyhynutý šport. Je to vlastne zábava pre samoukov, stačí dostatok bezpečného priestoru na dvore a figurína alebo terč. Plánujem v budúcnosti učiť ľudí strieľať, vyrobiť si vlastný luk, priblížiť im túto činnosť. Tak ako moja Janka robí kreatívne dielne pre ženy a dievčatá, ja chcem ponúknuť chlapeckú záležitosť. Myslím si, že sú ľudia, ktorí by mali záujem, chceli by si to vyskúšať, ale nemajú príležitosť.

Janka: ja som vyučená grafička a vyštudovala som muzeológiu na VŠ. Zaujímam sa o všetky možné spôsoby ako skrášliť a doplniť zaujímavými výrobkami svoj domov. A keďže máme teraz v dome voľné prízemie, začala som s kreatívnymi kurzami. Ja viem, že teraz sa už dá všetko kúpiť, ale urobiť niečo vlastnými rukami má svoje čaro. Aj naše mamy a starké vedeli štrikovať, vyšívať, háčkovať, tkali pokrovce. Aj keď to bola skôr z núdze cnosť. No dnešná generácia mladých a hlavne detí už nemá tú predstavivosť, zručnosť, nápad ako z obyčajnej bežnej veci spraviť zaujímavú. A toto im ja chcem ukázať. Začali sme s ľahšími vecami - robili sme papierové kvety, niťovú grafiku, koráľkové náramky. Maľovali a zdobili sme sadrové odliatky benátskych masiek. Na Veľkú noc chystám umelý patchwork - to sa polystyrénové vajčeka zdobia stuhami. Neskôr budeme vyrábať mydlo, batikovaním a savovaním zmeníme staré handry na nové alebo sa naučíme pliesť paddig. Ale to sú už časovo náročnejšie techniky, to asi nestihneme v stredu poobede od piatej do siedmej, kedy sa bežne stretávame a srdečne vás pozývam medzi nás. -ks-

Podbeľ lieči vý

Podbeľ je jeden z prvých na jar kvitnúcich kvetov. Mal by ho poznať skoro každý, často sa používal a aj používa v ľudovej medicíne.

Rastie na otvorených vlhkejších miestach. Limitujúcim faktorom je hlavne čiastočne narušený povrch pôdy. Na takýchto obnažených pôdach vytvára celé koberce, inde rastie len v menšom počte. Najčastejšie ho nájdeme v zárezoch ciest, priekopách, na čerstvých rúbaniskách či iných plochách (rumoviská, násypy a pod.). Patrí do čeľade astrovité, čo prezrádza jeho pravidelný jasnožltý kvet, ktorý svieti na plochách so starým listím, či trávou ako slniečko. Skoro na jar vyrastajú z podzemkov šupinaté púčiky za kvetu vysoké do 15 cm, za plodu až do 30 cm. Po zvädnutí vyrastajú dlhostopkaté, srdcovitookrúhle kožovité chlpkaté listy. Kvetý sú pekne roztvore-

né len za pekného teplého počasia, inak sú zatvorené a na noc sa skláňajú k zemi ako by sa i nám-hriešnikom patrilo hlavne v tomto pôstnom období. Druhový názov prezrádza, že sa jedná o liečivú rastlinu, ktorej kvety a listy sa používajú pri dýchacích a kožných chorobách. Latinský názov Tussilago možno preložiť ako vyháňač kašľa a tak ho používali už v starovekom

Grécku. Dokonca sušené listy sa fajčili ako tabak. Obklady z listov čistia kožu a majú aj protizápalové účinky.

Aj keď sa jedná o bežný druh, skoro na jar pri fádnej farbe okolia poteší hlavne dušu, čo je možno viac ako jeho ostatné klinické liečebné účinky.

Paľo Kostúr

Karneval

*Myška, ježko, zajko milý
tancovali veselo.
Podišiel k ním vlčík sivý,
čosi sa mu zachcelo...
Nie však mäsko, žiadne bitky,
dobrú on mal náladu.
Okúsiť chcel pre zážitky
atmosféru parádnú.
Zvieratká sa zabávali,
každý z nich sa schuti smial.
Kým nevyšiel mesiac malý
trval skvelý karneval.*

Dňa 13. februára 2014 sa v našej škôlke v čase od 10.00 do 12.00 hod. uskutočnil „Valentínsky karneval“. Svoju fantáziu vložili rodičia i deti do prípravy atraktívnych a jedinečných masiek a vnorili sa s nami do víru súťaží, tanca a zábavy.

Všetky masky boli ocenené malou sladkosťou, najnápaditejšie z nich sme ocenili zvlášť. Pre všetkých zúčastnených bol zabezpečený teplý čajík a šišky od našich kuchárov.

Riaditeľstvo Základnej školy s materskou školou Medzibrod pozvalo žiakov

a ich rodičov na slávnostný zápis do 1. triedy ZŠ pre školský rok 2014/2015. Zápis sa uskutočnil **10. februára 2014** v priestoroch ZŠ. Tento školský rok nám do ZŠ nastúpi 5 predškolákov z našej MŠ. A aby sa naším predškolákom nastupovalo do ZŠ s radosťou, boli sme si to aj na vlastnej koži vyskúšať, na otvorenej hodine, ktorú nám ukázala pani učiteľka Mgr. Dadka Dobošová a jej deti z prvého ročníka ZŠ v Medzibrode.

Dňa 4.2.2014 našu materskú školu navštívilo divadielko „Na brušku“. Bola to rozprávka plná pesničiek a veselých po-

stavičiek. Deťom sa príbeh veľmi páčil, z divadielka odchádzali plní zážitkov.

Ivana Štellerová, Mgr.

Zvesti zo školy na námestí

V tomto roku sa Vám hlásime zo školy prvýkrát. Ubehli síce ešte len tri mesiace, ale my sme si už užili v škole veľa zábavy. V januári sme si pozreli krásne divadielko „Rozprávky na brušku“, mali sme v prváckej triede návštevu predškoláčikov, písali sme polročné písomky, slávnostne si odovzdali vysvedčenia a šup – boli sme v druhom polroku tohto školského roku.

Február sa niesol v duchu reprezentácie medzibrodské školy. Na okresnom kole v prednese poézie a prózy nás boli v B. Bystrici reprezentovať naše najlepšie recitátorky – sestričky Vejka a Eliška Kočalkové. Tento rok síce nepostúpili do krajského kola, ale to vôbec nevádi, pretože Medzibrod vyniesli svojim krásnym prednesom na recitátorský vrchol.

Vo februári sme mali v našej škole aj zápis do 1. ročníka. Prišlo sa zapísať do našej školy 7 budúcich prváčikov. Okrem toho sme mali aj tradičný Valentínsky karneval. Škola sa zmenila z obvyčajnej na rozprávkovú. Zamaskované detičky aj s p. učiteľkami sa pri tanci vypotili a vyšantili až do svalovky ☺.

V marci – mesiaci knihy sa u nás veľa číta. Knihy čítame cez hodiny, cez prestávky, doma pred zaspávaním, starší žiaci čítajú tým menším, maličkí žiaci „machrujú“ pred staršími, ako sa už naučili čítať od septembra a všetci spoločne sa zabávame a smejeť nad pútavými príbehmi, ktoré si čítame z nových kníh školskej aj domácej knižnice. A vraj deti nerady čítajú – túto neprav-

du naše detičky vyvrátili. Dobrú, poučnú a vtipnú knihu deti čítajú na jeden nádyh.

Na koniec fašiangovej a plesovej sezóny sme už druhýkrát v histórii našej 80-ročnej školy pochovávali basu. Poplakali sme si, zasmiali sme sa a na konci pochovávania sme dostali otázku od detí: „A teraz ideme na kar?“ ☺ Na pochovávanie basy sa prišli pozrieť aj tetušky z Jednoty dôchodcov a celkom sa im to zapáčilo, preto sme začali uvažovať nad tým, že tento milý zvyk by sme chceli nielen zachovať, ale aj ponúknuť pre záujemcov ľudových tradícií v obci. Touto cestou sa chceme poďakovať aj dobrovoľníkom Tomimu Pohorelcovi – alias kantorovi a Ďurovi Haviarovi – alias farárovi, ktorí nám pomohli odspievať, odrecitovať a poplakať si (s úsmevom na tvári) počas pochovávania.

No a čo sa týka našich zberových EKOčinností – zapojili sme sa do zberu PET fliaš do súťaže s Lidl-om, zbierali sme aj starý papier a od 1. do 17. apríla sa zapojíme do zberu starého textilu a topánok, určeného na charitu a druhotné spracovanie. Chceme sa poďakovať všetkým vám, milí Medzibrodčania, ktorí ste nám pomohli či už papierom, textilom alebo plastovými fľašami. Ďakujeme za každé kilečko, každý kúsok, ale hlavne za to, že idete deťom príkladom a ste pre nich vzorom. Prvoradá je pre nás všetkých, aby sme naše detky viedli a vychovávali k ohľaduplnosti, čistotnosti, úcte k druhým ľuďom aj k prírode a chuti pomôcť. Aby sa z nich nestali egoistickí ignoranti, ktorí si hľadajú len svoje záujmy a je im jedno, čo sa deje okolo nich.

Mgr. Ivana Sumráková

Informácie o zasadnutí OZ v roku 2013 a 2014:

12. zasadnutie OZ – 27.12.2013

Zastupiteľstvo sa na zasadnutí zaoberalo:

návrhom úpravy rozpočtu na rok 2013; stanoviskom hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu na roky 2014, 2015 a 2016; žiadosťou pani Martiny Hraškovéj o prenájom obecného pozemku na zriadenie predajne pekárenských výrobkov; žiadosťou pána Michala Majchera o prenájom skladových priestorov v budove bývalej materskej školy; žiadosťou firmy Panacea o predĺženie nájomnej zmluvy na skladové priestory v bývalej materskej škole; návrhom p. Ďurčikovej na schvaľovanie rozpočtu obce bez programovej štruktúry.

Informácie starostu obce o:

žiadostiach na finančný príspevok CVČ Brusno, Banská Bystrica a Medzibrod; grafickej úprave a tlači obecného časopisu RAKÁRIK, ktoré zabezpečuje fi DALI B. Bystrica; návrhu termínov uzávierok Rakárika v termínoch do 15.3., 15.6., 15.9., 15.12.; rokovani bezpečnostnej rady, ktoré sa uskutočnilo v obci dňa 11.12.2013.

Zastupiteľstvo schválilo:

návrh úpravy rozpočtu na rok 2013; návrh rozpočtu na roky 2014, 2015, 2016; úpravu výšky prenájmu za nebytové priestory: Klub u raka p. Končírovej; Slovenská pošta a.s.; MUDr. Michalides; MUDr. Rusnák; Michal Majcher; fi. Panacea s.r.o.; prenájom obecného pozemku p. Martine Hraškovéj (parcela KN-C č.5/2 podľa GP č. 43604625-46/2013 o výmere 20 m²); poplatok za energie v zdravotnom stredisku pre MUDr. Michalidesa vo výške 2/7 skutočných nákladov predchádzajúceho roka a pre MUDr. Rusnáka vo výške 1/7 skutočných nákladov predchádzajúceho roka; zostavenie a predkladanie rozpočtu obce bez programovej štruktúry; finančné príspevky pre CVČ Brusno, Medzibrod a Banská Bystrica za mesiace IX – XII/2013; termíny uzávierok Rakárika 15.3., 15.6., 15.9., 15.12. príslušného kalendárneho roka.

Zastupiteľstvo uložilo zodpovedným zamestnancom:

vypracovať nové nájomné zmluvy na nebytové priestory a pozemky; preveriť oprávnenosť poskytnutia a čerpania finančných prostriedkov pre CVČ Brusno a Medzibrod; vypracovať nové zmluvy o poskytovaní finančných prostriedkov pre CVČ a zároveň vyžiadať pre potreby kontroly od poberateľov finančných príspevkov relevantné podklady ich použitia.

Zapísal: Ján Huťka

1. zasadnutie OZ – 07.02.2014

Zastupiteľstvo sa na zasadnutí zaoberalo:

návrhom rozdelenia a výberu dodávateľov stavebných prác na oprave chodby v kultúrnom dome v členení: stavebné práce, stolárske práce, elektroinštalácia; žiadosťami: p. Kábáčovej ul. Hlavná 17, Ing. Száka a p. Szákovéj o zrušení predkupného práva na parc. č. 1243/9 a 1243/88.

Informácie starostu obce o:

predaji kotlov z bývalej kotolne základnej školy; oprave vodovodného a kanalizačného potrubia vo dvore obecného úradu; spracovaní dodatku k zmluve s firmou Bioren, týkajúci sa splatnosti nájmu za prenájom pozemku; regionálnom zasadnutí ZMOS v kultúrnom dome dňa 06.02.2014; spolunažívaní občanov p. Štulrajterová a spol. – narušanie verejného poriadku; žiadosti CVČ B. Bystrica o poskytnutie finančných prostriedkov; žiadosti SČK Medzibrod o finančné prostriedky pre darcov krvi, držiteľov zlatej Jánskeho plakety;

V diskusií vystúpili poslanci:

- L. Padúch – požiadal o informáciu, či sa bude rozširovať kamerový systém;
- Ing. Hraško – štátny znak na priečelí kultúrneho domu je osvetlený aj cez deň; informoval o inventarizácii obecného majetku a potrebe vyradenia nepotrebného majetku; je potrebné zabezpečiť v dohľadnej dobe rekonštrukciu elektroinštalácie budovy obecného úradu.
- p. Zeman – informoval sa o stave dopravného značenia miestnych komunikácií.

Zastupiteľstvo schválilo:

dodávateľov stavebných prác na opravu chodby v kultúrnom dome nasledovne: stavebné práce: firma Pichandovci; stolárske práce: firma Ďuriančík; elektroinštalčné práce: fi. LOMEL; žiadosť Ing. Száka a pani Szákovéj o zrušení predkupného práva na pozemok parcel. číslo 1243/9 a parcel. č. 1243/88 v časti Dúbrava.

Zastupiteľstvo uložilo zodpovedným zamestnancom:

stavebnej komisii vykonať obhliadku pozemku na základe žiadosti p. Kábáčovej.

Zapísal: Jozef Záriverc

Informácie zo zasadnutí OZ na základe zápisov poslancov spracoval

Ing. Jozef Hraško, zástupca starostu

Medzibrod v historickej tlači

Do mailovej schránky obecného úradu sme dostali výpisky zo starých slovenských novín, v ktorých sa spomína Medzibrod. Takto si pri upratovaní archívu na nás spomenul Michal Kiššimon historik a redaktor časopisu Bystrický Permon, tvorca historických článkov a milovník archívnych dokumentov.

Pešťbudínske vedomosti - 24. marca 1865: Prispeli na Maticu slovenskú: Michal Fodor, dekan a farár v Medzibrodí, doposiaľ složil 24 zlatých a jeho základ mal 12 zlatých vložené.

Hronské noviny - 1. júla 1927: Umretie. Matej Sokol, hostinský z Medzibrodia zomrel dňa 16. júna v 58 roku svojho života. Pochovaný bol za hojnej účasti dňa 18. júna. Za nehožým smúti vdova a sedem detí, jeden syn profesorom je na Lesníckej akadémii v Brne a druhý obvodným notárom v našom kraji.

Naše noviny - 14. augusta 1936: Obe ruky v mláťačke. V horehronskej dedinke v Medzibrodí pri Hrone stalo sa v utorok pri mlátení obilia príšerné nešťastie.

Istý mladý robotník, ktorý bol pri mláťačke zamestnaný, počínal si tak neopatrne, že obe ruky dostali sa mu do stroja a boli odtrhnuté všetky prsty. V úbohom stave bol nešťastník dopravený do Slovenskej Lupče k obvodnému lekárovi Františkovi Szilárdovi, ktorý ho ošetril a prepustil do domáceho ošetrovania.

16. októbra 1936: Zmeny v banskobystrickom biskupstve: Sv. Ondrej nad Hronom bude administrovať vdp. Kahay z Medzibrodu.

22. apríla 1938: Medzibrodská mládež v rámci 20. výročia československej samostatnosti si dňa 8. mája o 19. hod. v hostinci p. Patrása uctí pamiatku Štefánikovu. Slávnostnú reč povie učiteľ František Bányás: „Štefánik náš národný hrdina“. Potom sa zahrá divadelná hra „Kliatba“ od Ferka Urbánka. Réžiu vedie učiteľ František Bányás.

17. jún 1938: Výsledky volieb do obecného zastupiteľstva v okrese Banská Bystrica: Medzibrod: Hlinkova Slovenská ľudová Strana získala všetkých 18 mandátov.

22. júl 1938: Jubileá dvoch vzorných kňazov Vdp. Msgr. Štefan Sebestyén narodený v Medzibrode... (dlhý článok).

Naše pohronie: - 15. august 1941: Podpora Pohronskej župy: Medzibrod dostal podporu 39.000 Sk na dostavbu kultúrneho domu.

3. apríla 1942: Emília Hrušovská, ktorá pri pokuse o samovraždu v Medzibrode zapríčinila zastavenie vlaku, padla na námestí A. Hlinku do bezvedomia. Bolo zistené, že Hrušovská použila väčšiu dávku aspirínu.

Vatra: - 27. mája 1945: Malý oznamovateľ. Mój syn Anton Huťka, 23 ročný, za povstania v auguste 1944 pridal sa k partizánom na kordíckych vrchoch pri Banskej Bystrici a neskoršie táto jednotka mala sídlo na krupinských vrchoch. Od októbra 1944 je nezvestný. Prosím tých, ktorí by niečo o ňom vedeli, aby to láskave oznámili na adresu: Martin Huťka, železničiar, Medzibrod nad Hronom č. 118, alebo do administrácie Vatry.

Michal Kiššimon

Moje spomienky na futbal v Medzibrode

U každého človeka je množstvo spomienok na to, čo už prežil. Veľmi často si spomíname na tie pekné zážitky a chvíle v živote. Aj keď už niekoľko rokov v rodnej obci nebyvám, aj ja si spomínam na moje najkrajšie roky života. Môj osud bol, že som sa niekoľkokrát sťahoval. Ak sa ma niekto opýta – odkiaľ pochádzaš, pri vyslovení odpovede najskôr vo vnútri duše zahreje, posilní a ja s radosťou odpoviem: „Z Medzibrodu“.

Pri občianskych návštevách a stretnutiach sa toho pospomína až až. Pochopiteľne, že najčastejšou témou je šport a to hlavne futbal. Už pred niekoľkými mesiacmi ma odo mňa o málo mladší kamarát, oslovil, že: „Pred pár dňami sme pozerali fotky futbalu v obci a zistili sme, že si na jednej už len ty. Napíš niečo o tom, ako to bolo, keď si ešte ty hrával.“ Čím ďalej ma tento nesplnený sľub ťažil, až došla chvíľa keď som sa k tomu odhodlal a donútil.

Zaujal ma príspevok p. Bartolomeja Hrašku v Rakáriku č. 2 z minulého roku. Na konci tohto príspevku redakcia týchto novín vyzýva tých, čo majú nejaké fotky z futbalu, aby doručili na obecny úrad. Rozhodol som sa, že okrem fotiek prispem aj mojimi spomienkami, ako sa vyvíjal futbal a hlavne v akých podmienkach. Niektoré spomienky budú aj mimo futbalové a nadväzujú podrobnejšie na spomínaný príspevok Bartolomeja Hrašku.

Čo predchádzalo a ako vzniklo združenie Telovýchovnej jednoty? V obci bol „polgár“, ktorý chodil po dedine bubnoval a oznamoval správy MNV. V nedeľu si to zľahčil. Keď sa išlo z kostola, pred hotelom Patráš v rohu boli tri schodíky, na ktorých stál vtedy polgár Ján Psota, trafikant. Po správach MNV povedal: „A teraz, kto má záujem o šport, nech ide do sály, tam sa ide niečo zakladať a jednať.“

O prvých začiatkoch futbalu už písal Bartolomej. Ja si ako chlapec spomínam, že sa možno hral prvý priateľský zápas 18.6.1956 v Osrblí. Dopravu zabezpečoval Rudolf Sokol (Režko) od Vincúrov z Borovčiny, na vtedajšie pomery kvalitným nákladným autom – Chevrolet. Toto auto sa stalo dopravným prostriedkom na niekoľko rokov – po okraji boli drevené lavice pre hráčov a pomedzi stáli fanúšikovia. Na plošine auta sa nedalo poriadne ani otočiť, tak bolo „natiskané“.

Prvé roky hrávali jedine vlastní hráči z obce. Prevažovali hlavne Bratia Sanitrovci: Metod, Cyril, Vlado, Ondro, Juraj, Mikuláš. Najdlhšie vydržal Mikuláš, Cyril,

Dorast r. 1951. Dole zľava: Ivan Sokol, Vladimír Lamper, Jaro Majer. V strede: Jaro Gregor (od Malinov), Arnold Hraško (z Borovčiny), Ludo Otto (od Chomrdov). Stojaci: Rudo Svetlík, Tibor Haviar (od Mizíkov), Ivan Baník, Karol Záhrivec, Slávo Sedliak (z Hladia)

Ondrej. Ďalším bratstvom boli Ondro a Karol Samuelčíkovci.

Postupne sa však „priženili“ cudzí a začali hrávať. Vilo Baculík, Lojzo Velschmit, Honzo Kadlec. V druhej polovici päťdesiatych rokov prišiel z Geologického prieskumu z Lopeja, Ing. Jozef Dvorštiak. Každý z týchto niečím zaujal. Vilo Baculík (pravý bek) svojou tvrdosťou – buď loptu dostal od brány preč, alebo bol súperov útočník na zemi. Lojza Veselschmida volal každý brankár. „Šmekol som sa“, tento výrok bol jeho výhovorkou vždy, keď dostal gól. Keď nechytal Lojzo, chytal Honzo Kadlec, ktorý prišiel ako bývalý zápasník z Čiech. Známy bol tým, že ako brankár mal dve vlastnosti: buď chytil alebo vyrážal, nehľadel, koľko je tam spoluhráčov alebo protihráčov. Po vyrazení lopte ostalo niekoľko hráčov na zemi, lebo jeho rozbeh za loptou a postava ho k tejto situácii predurčovala. Ing. Dvorštiak čoby centerhalf vynikal výskokom a jemným rozohraním. Spomínaní dvaja brankári boli „vytlačení“ vlastnými. Postupne MUDr. Igor Patráš, Karol Prašovský, Vlado Lamper a dlhšie sa udržal Ondrej Oboňa.

V druhej polovici 50. rokov vznikla družba medzi B. Bystricou a Hradcom Králové. Na škvárovom ihrisku v B. Bystrici na Uhlisku bol zápas v nedeľu – výber okresu B. Bystrica. V našej obci v týždni sme túto jedenástku z Hradca Králové privítali u nás. Naša TJ sa prezentovala vzorne ako hostiteľská jednota. (foto č. 2)

Po niekoľkých mesiacoch po vzniku mužstva dospelých bol založený prvý dorast v TJ (foto č. 1). Fotka je z 20. 9.1951,

keď sme hrali na ihrisku v Banskej Bystrici na Uhlisku (jediné škvárové ihrisko v B. Bystrici).

Veľmi pekné spomienky mám na obdobie z konca šesťdesiatych rokov. Vtedy naše mužstvo dosiahlo najväčšie úspechy. Hrala sa prvá B trieda, vtedy sme hrali s mužstvami okresu Prievidza a Žiar. Cestovalo sa až do Oslian (posledná dedina v banskobystrickom kraji blízko Partizánskeho), Prievidze („B“), Novák, Koša (už zaniknutá obec pri Prievidzi), B. Štiavnice, Žarnovica, Dolného Harmanca, Kremnice. Zámerne som uviedol tieto mužstvá z dôvodu, že cestná sieť nebola ešte taká ako dnes, technický stav autobusov tiež nie taký v porovnaní s dnešnými. Cesta na Hornú Nitru trvala aj 3 hodiny. Autobus sa objednával jedine na ČSAD Banská Bystrica. Cestovať do vzdialenejších klubov bol však problém. Niekedy sa nedal zaistiť autobus. Na ČSAD robil šoféra Ján Dyrnáš zo Strelníka a ten skoro na každý zápas išiel s nami a veľmi rád, dokonca aj keď mal voľno, tak si službu vybavil a išiel s nami. Veľmi si nás obľúbil a aj my jeho. Preto aj keď bol problém v Bystrici s autobusom, on to vždy vybavil a zariadil. Autobus bol uhradený prevažne viac ako polovicu od fanúšikov, ktorí s nami cestovali a bolo ich vždy dosť, niekedy ani všetci necestovali.

Uvediem jednu príhodu, krásnu spomienku na zápas v B. Štiavnici na jar 1961. O siedmej hodine ráno odišiel z obce prvý autobus, ten s fanúšikmi a so všetkým vybavením čo patrí k vareniu kotlíkového gulášu – hlavne veľkého kotla. Za niekoľko málo hodín išiel druhý autobus s cieľom ►

Spoločná s jedenádkou z Hradce Králové. Stojáci (druhý zľava) X, Mikloš Sanitra, X, Mchal Hutka (od Gulkov), Ing. Jozef Dvorštiak, Jaro Majer, Anton Hutka (Bačík), Cyril Sanitra, Flóro Haviar, X, X, Ján Vaník (Pierko), X, X, X, X, X. Kľačiaci (druhý zľava) X, Michal Sokol (Dano), MUDr. Igor Patráš, Ondrej Samuelčík, Slávo Sedliak, Michal Číž, X, Ondrej Sanitra, X, X, X (X = hostia)

na Počúvadlo. Niekoľko hodín voľna sme využili na člnkovanie po jazere, aby sme stihli obed – guláš. Hlavnými organizátormi boli: Ondrej Samuelčík, Florián Haviar a náš klubový kuchár Miško Sokol (Michúrik). Tento nás sprevádzal aj na dvoch zimných „sústreďeniach“. Ing. Dominik Haviar ako tréner pracoval v Smrečine v B. Bystrici. Mal možnosti, tak vybavil prvé zimné sústreďenie na podnikovej chate v Tajove. Druhá zima 1962 - sústreďenie na Požarine v chate, ktorá vtedy patrila môjmu dobrému svokrovi Jánovi Kondrovovi. Ktorí ju poznáte povieť si, ako tam mohlo byť ubytovaných 15 hráčov a tréner a náš kuchár Miško? Podmienky bojové – petrolejové lampy, voda iba zo snehu a varili sa raňajky, obed, večera. Varenie čaju prebiehalo nepretržite. Kto dnes uverí, že sa tam nevypila ani kvapka alkoholu. TJ dala stravu a my mladí sme nemali ani pomyslenie na alkohol. A keby aj, bol tam tréner Dominik Haviar, ktorý to absolútne zakazoval. Jeho zásluhy pre futbal v obci sa nedajú akokoľvek ohodnotiť. Málokto vtedy vedel, že Dominik patril medzi málo trénerov v okrese, ktorí už vtedy mali kvalifikáciu trénera II. triedy. Mal dobré teoretické predstavy, ako presadiť do mužstva nové prvky, štýl hry, ako prejsť zo silového „hurá systému“ na technickejší kultivovaný spôsob hry. Lenže tréningy v týždni bol pojem skoro neznámy. Prevažná väčšina hráčov musela rodičom pomáhať pri domáciach – hlavne poľnohospodárskych prácach. Vo veľkom prebiehala aj výstavba rodinných domov. Takže tréningy prebiehali pre 3-5 hráčov na malé brány, alebo kopanie na jednu bránu.

Náš systém bol: všetko po pravom krídle, kde dominoval svojou rýchlosťou Mikloš Sanitra. O tohto hráča malo záujem viacero iných klubov, ale ostal verný svojej obci. Už som spomínal futbal rodiny Sanitrovcov, Mikloš s bratom Cyrilom boli

poslední, ktorí ukončili futbalovú kariéru vo veľmi pokročilom veku, hlavne Cyril.

Postupne sa začalo technickejšie hrať až keď prišli do mužstva mladí hráči Ing. Stanko Kapusta a z Červenej hviezdy z B. Bystrice sa vrátil Jaro a Slávo Sokol, ale ani zďaleka nie tak ako dnes, myslím hlavne prihrávky a spôsob útočenia.

Podotýkam, že žlté a červené karty neexistovali. Rozostavenie mužstva sa nazývalo: ľavý, pravý bek, centerhalf, ľavý a pravý half, pravé krídlo, pravá spojka, center, ľavá spojka, ľavé krídlo.

V tejto dobe nebolo vo futbalovej terminológii známe slovo „sponzor“. V novozaľoženom JRD sa ťažko dostávalo k lepším výsledkom. A keby aj, prevládala zákaz „ilegálne“ podporovať nielen šport, ale aj iné smery napr. inzercie, reklamy a pod. Občas sa dostalo tajnej malej pomoci od Geologického prieskumu, kde pracovalo viac zamestnancov z obce. Pre zaujímavosť uvediem jeden „legálny“ prípad pomoci. Geologický prieskum patril do odvetia baníctva. V septembri sa konali oslavy dňa baníkov s kultúrnym a športovým programom. Súčasťou programu bol aj futbalový

zápas medzi Geologickým prieskumom a Sokolom Medzibrod na ihrisku v Dolnej Lehote. Bol zabezpečený kompletný výstroj pre mužstvá „domácich“ ale aj pre „hostí“ z Medzibrodu. Po skončení zápasu (priateľská remíza) nemal domácim kto vyprať výstroj, tak sa pral v Medzibrode. Späť sa už nevrátil.

Už Bartolomej spomenul zásluhy Jozefa Maslíka. On bol prakticky spojka medzi Geologickým prieskumom a našou TJ. Nedá mi nepoukázať na skutočnosť, ktorú prezentoval aj s rodinou. Bývali skromne, v malom byte a dokázali sa starať o výstroj – pranie, opravy a v nedeľu z kostola – pred obedom prevzatie na zápas a to doma aj vonku. Neboli automatické pračky a jeho manželka a ešte aj mama sa o čistý výstroj vzorne starali. Z dnešného hľadiska už niekto ťažko uverí, čo dokázali robiť len z nadšenia a obetavosti.

Z priestorových dôvodov a zvyšovania množstva výstroja (aj pre dorast) prevzal funkciu hospodára Lukáč Mikloš (Fridor), ktorý dostal sklad v sále hotela Patráš. V sále sa hrával aj stolný tenis a na javisku (terajší výčap) bol sklad, oddelený od

Pred bránou. Stojáci zľava: Lojzo Velsmid, Cyril Sanitra, Ing. Dvorštiak, Michal Číž, Ondrej Sanitra, Mikloš Sanitra, Jaro Dunajský, Jaro Majer. Kľačiaci zľava: Michal Hutka (od Gulkov), Michal Sokol (Dano), Karol Prašovský, Ondrej Samuelčík.

► sály len drevenými doskami. Najväčší problém vo výstroji bol s kopačkami a to štople. Boli narezané z remeňa a pribíjajú do podrážky. Keď sa znovu pribíjali, podrážka od klinec bola taká prederavená, že nebolo kde zabiť klinec. Ja som bol najčastejším zákazníkom pri oddielovom šustrovi (obuvníkovi) Jánovi Hraškovi (Felík) u Kačkov v Borovčine. Druhý „šuster“ Krajči (u Kristofov) opravoval (zašíval) hlavne lopty. Tieto mali ešte duše na nafúkanie a remence na šnurovanie. Tieto sa šnurovali fízlom - preťahovali sa cez diery drôtom s otvorom na konci.

Výstroja pribúdalo a hospodár Lukáš Mikloš so sestrou Gizou už to nezvládali a preto hospodárenie prevzal Emil Tešínsky. Bola to výhoda, lebo býval vedľa ihriska. V tú dobu funkcionárskymi ľahúňmi boli Florian Haviar a Romino Ramaj. Florian mal veľkú zásluhu na chode nielen futbalu, ale aj celej TJ. Po ich odsťahovaní sa do B. Bystrice prevzal vedenie futbalu Emil Tešínsky.

Ihrisko sa vtedy označovalo dreveným rezom (sadra neexistovala). Najbližší zdroj rezu - pilín bola píla v Ondreji. Dovozy pilín si rozdelili dvaja majitelia koní, povozníci (furmani) a to Ján Huťka (Bačik) a Ján Samuelčík (od Balážov - Dereberózi, tak bol známy v obci - ako jeho pozdrav a povzbudzovanie). Sami medzi sebou sa dohovárali, ktorý kedy pôjde pre rez na pílu do Ondreja a dovezli ho zdarma.

Už aj mladšia generácia si pamätá drevené kabíny na ihrisku. Tie boli postavené až o niekoľko rokov, ako bolo ihrisko užívané. Do tej doby sme sa do výstroja obliekali doma, alebo na trávě za bránou. Na aké-také umývanie slúžila studnička na Pavlene pod kaplnkou a domom Huťku. Až po zriadení kabín bola nabitá a postavená studňa, ktorá vylepšila pozápasovú očistu. Ihrisko nebolo ešte oplotené. S vyberaním vstupného v priebehu zápasu okolo hracej plochy neboli najmenšie problémy. V obci bol o futbal veľký záujem. O výsledky sa zaujímali i ženy. O mužoch funkcionároch sa hovorilo po širokom okolí ako o veľmi tvrdých, konfliktných. Aj pri najmenšom nesprávnom rozhodnutí na ihrisku bol problém rozhnevaných fanúšikov udržať. Nie vždy sa to však podarilo a preto dosť často sa funkcionári zúčastňovali na disciplinárnej komisii v Banskej Bystrici. Jeden extrémny prípad - derby: Dubová - Medzibrod. Tesne pred koncom zápasu stav 0 : 0. Ja som dostal v strede ihriska dlhú prihrávku a rútil som sa na súperovu bránu. Obrancovia sa ma rôznymi spôsobmi snažili zastaviť až tak, že mi v behu roztrhli aj trenírky. Úspešne som vystrelil a dal gól, lenže tak nešťastne, že lopta sa

Stojáci zľava: Michal Číž, Mikloš Sanitra, Ing. Jozef Dvorščiak, Slávo Sedliak, Michal Huťka (od Gulkov), Cyril Sanitra, Jaro Majer. Zľava kľádci: Ondrej Samuelčík, MUDr. Igor Patráš, Michal Sokol (Dano), Ondrej Sanitra.

odrazila od kovovej podpory, ktorá držala sieť brány. Lopta sa odrazila do ihriska, gól nebol uznaný, lebo rozhodca bol ďaleko v poli. Výsledok - na ihrisku sa ihneď objavilo niekoľko (možno až desiatky) fanúšikov. Výsledok sa nezmenil, ale prípad sa niekoľkokrát prejednával na disciplinárnej komisii.

V takýchto podmienkach sme hrávali, ale sme hrávali s radosťou a oddanosťou. Dávali sme do toho aj kus srdca. Boli sme si vedomí, že robíme radosť nielen sebe, ale z veľkej časti aj ľuďom v obci. Mali sme jednu výhodu oproti súčasným podmienkam. Neboli diskotéky! Bývali zábavy (ale tie boli na vysokej úrovni) a to na fašiangy a na jeseň „Harulová“. Zisk z týchto zábav bol veľmi dobrým vylepšením finančnej situácie TJ.

Som si plne vedomý, že dnes je iný život aj mimo športu. Mnohí ľudia majú iné záujmy a ďaleko väčšie ako sme mali my, keď sme boli mladí. Treba si však uvedomiť, že ak som sa dal raz na futbalovú dráhu ako aktívny hráč, mal by som tomu podriaďovať aj svoj súkromný život aj iné záujmy, ktoré to môžu ovplyvniť.

Týchto mojich pár spomienok z futbalovej kariéry, ktorú som zažil v rodnej obci, je len malá kvapka z tých všetkých ďalších nespomínaných. Spomeniem jednu, na ktorú veľmi často myslím. Prosím však, aby ste ju nebrali ako chválenkárstvo. Chcem len poukázať, ako vážne som bral povinnosť futbalistu v obci a TJ. Keď som sa ženil 24. apríla 1961 po obrade v kostole sme v sakristii podpisovali cirkevné formality. Keď manželka ako prvá podpísala, pán farár Weis chytil plniace pero a skôr ako mi ho odovzdal k podpisu povedal: „Jarko, zajtra hráme zápas. Moja odpoveď: „Nebojte sa pán farár!“ Od tejto chvíle som na svadobnej hostine myslel na tento sľub. Tomu som čiastočne podriadil aj moje radostné konzumné správanie na svadbe.

Keď ma na ihrisku videl pán farár, mal radosť a zdvihol ruky. Po zápase, keď sme išli do kabín, ma čakal a podal mi ruku. Čo sa dialo vo mne sa nedá ani vyjadriť a opísať. Taký bol vzťah k futbalu, k reprezentácii obce a pre radosť divákov. To sú len kvapôčky mojich citov prečo som mal rád futbal v rodnej obci.

Nedá sa všetko opísať v spomienkach na futbal. Bolo ďaleko viac funkcionárov a nadšencov, ktorých som nespomínal a zaslúžili by si to.

Aj keď už niekoľko desiatok rokov nebývam v Medzibrode, zaujímam sa o futbalový aj mimo futbalový život a dianie v obci. Veľmi oceňujem výsledky a úspechy kultúrno-divadelné a pochopiteľne so záujmom sledujem každý týždeň futbalové výsledky. Oceňujem dobrú funkcionársku kulisu, ktorá vedie futbalový oddiel. Verím, že v pripravovanej reorganizácii futbalových súťaží zostane Medzibrod aspoň v súčasnej súťaži.

Funkcionárom prajem, aby robili všetko preto, aby sa v obci futbal rozvíjal, zveľaďoval, napredoval do vyšších súťaží. Nedajte sa znechutiť nepravdivými a falošnými zákulisnými praktikami, ktoré sa odohrávajú nečestne mimo obce. Prajem im čo najmenej starostí, aby urobili všetko pre ďalší rozvoj a napredovanie futbalu v obci.

V závere sa obraciam nielen na hráčov, ale aj na mladých chlapcov v obci, aby prispeli k masovejšiemu rozvoju tohto športu v Medzibrode. Súčasní hráči nech si uvedomia, že sa podieľajú na reprezentácii svojej obce, lebo výsledky a umiestnenie futbalu posudzuje podľa novín a tabulky široká športová verejnosť aj mimo obce. Aká bola diskotéka sa nedočítate v žiadnych novinách. Keď futbal, tak futbal so všetkými záväzkami a povinnosťami! A zábava až po futbale - na druhom mieste.

Jaroslav Majer

Sezóna vrcholí

Marec znamená nielen úvod jari, ale tradične aj vyvrcholenie stolnotenisových súťaží v našom regióne. Aj keď treba ešte odohrať niekoľko zápasov, dá sa pomaly bilancovať účinkovanie našich 2 družstiev v 4. lige.

A družstvo sa v odvetnej časti nevyhlo pár zbytočným zaváhaniam (Predajná „B“ 9:9, Selce 7:11). Napriek tomu si s prehľadom udržalo dostatočný odstup od družstiev v 2. polovici tabuľky. Rozhodujúci z pohľadu konečného umiestnenia bude asi zápas na stoloch Predajnej „A“ v 20. kole. Dá sa skonštatovať, že hráči splnili predsezónne predpoklady a hrali zodpovedajúco svojim kvalitám a schopnostiam. Zaujímavosťou je, že naše A družstvo je zatiaľ remízovým kráľom súťaže s 5 nerozhodnými výsledkami.

B družstvo čaká určite oveľa napínavejší a nervóznejší záver súťaže. V súbojoch s priamymi konkurentmi v tabuľke (Selce, Malachov, Podkonice „B“) si môžu svoje postavenie ešte vylepšiť, ale v prípade zlých výsledkov aj pohoršiť. Podľa momentálneho stavu je predsezónny cieľ udržať sa veľmi reálny a všetci hráči veria, že sa im ho aj podarí dosiahnuť. Skutočne iba totálne pokazený záver by ich mohol odsunúť na posledné 2 miesta v tabuľke.

Príďte povzbudiť naše družstvá v posledných zápasoch a dodajte im viac síl do ťažkých zápasov. Bližšie informácie nájdete na www.stolnytenisbb.webnode.sk a www.pinec.info.

Tabuľka 4. ligy

1. Riečka	21	20	0	0	265:113	82
2. Lučatín „A“	21	17	2	2	234:144	74
3. Brezno „B“	21	14	2	4	219:159	64
4. Predajná „A“	21	13	0	8	218:160	60
5. Medzibrod „A“	21	9	5	7	188:190	53
6. Podkonice „B“	21	8	2	11	184:194	47
7. Lubietová	21	6	3	12	164:214	42
8. Magenta	21	6	2	13	163:215	41
9. Medzibrod „B“	21	5	4	12	160:218	40
10. Selce	21	5	3	13	163:215	39
11. Malachov „A“	21	4	4	13	164:214	37
12. Predajná „B“	21	3	4	14	146:232	34

Ťažká futbalová jar

Už o pár dní sa v prípade priaznivého počasia opäť rozbehnú futbalové súťaže a zase budeme mať viacerí pevne stanovený program na nedeľňajšie popoludnia. Po jesennom experimente sa rozhodli funkcionári klubu na základe žiadosti fanúšikov opäť vrátiť k tradičnému termínu zápasov A družstva v nedeľu, pričom dorast bude stále hrať v sobotu o 10.30.

Vedením **A družstva** bol do jarnej časti poverený Juraj Obuch, ktorý začal prípravu v polovici januára. Trénovalo sa v hale a na umelej trávě v Slovenskej Ľupči, cez víkendy sa hrali prípravné zápasy na Dukle a v Podbrezovej. Káder družstva opustili po ukončení hosťovaní Kadlec, Marko a Selecký. Najväčšou posilou by mal byť Ivan Belluš po prestupe z Dukly Banská Bystrica a takisto Peter Haviar, ktorý sa vracia po zranení, kvôli ktorému v jeseni veľa nenahral. Všetci okolo futbalu si veľmi dobre uvedomujú, že aj pod vplyvom zranení viacerých hráčov v nevydarenej jeseni príde veľmi ťažká jar s tuhým bojom o udržanie sa v súťaži. Pre celkovú atmosféru a vývoj budú pravdepodobne rozhodujúce výsledky úvodných 6 zápasov, z ktorých naše družstvo odohrá až 4 stretnutia na domácom trávniku a vonku pocestuje aj na pôdu posledných Dudiniec, ktoré dosiahli u nás jediné jesenné víťazstvo. Posledné zápasy pred prestávkou po návrate niektorých zranených hráčov do zostavy (Haviar, Rajčok, Klinec) ukázali, že pri dobrom zdravotnom stave má tento ká-

der na pokojný stred tabuľky. Treba iba veriť, že naši chlapci to aj za pomoci verných fanúšikov zvládnu a ďalšie súťažné ročníky budú už len lepšie.

Trénerom družstva **dorastu** v jarnej časti bude Andrej Smida, ktorý prešiel vyššie od prípravky. Príprava družstva sa začala v polovici februára a chlapci takisto mali tréningový proces doplnený aj niekoľkými prípravnými zápasmi. V tejto kategórii nie sú výsledky až tak dôležité, keďže sa nemá pre zlý stav mládežníckeho futbalu v okrese kde vypadnúť. Určite budú mať chlapci väčšiu chuť do futbalu v prípade priaznivých výsledkov a možno o pár rokov sa viacero z nich presadí aj v našom A družstve. Aktuálnu situáciu s počtom vypadávajúcich si môžete pozrieť po každom kole na www.ssfz.sk/reorganizacia -ihu-

1. Hriňová	14	9	2	3	29:11	29
2. Šalková	13	8	3	2	33:8	27
3. Pliešovce	14	8	3	3	29:15	27
4. Repište	13	8	1	4	23:15	25
5. Jakub	14	7	2	5	26:25	23
6. Č.Balog	14	6	3	5	23:20	21
7. Sl. Ľupča	14	5	5	4	20:23	20
8. Krupina	14	5	3	6	17:22	18
9. Sásová	14	4	5	5	25:23	17
10. Priečhod	14	5	2	7	23:26	17
11. Medzibrod	14	5	1	8	27:28	16
12. Hrochoť	14	4	2	8	20:35	14
13. Podlavice	13	3	2	8	13:29	11
14. Dudince	13	1	2	10	12:40	5

Jubilejný ročník

Počas jarných prázdnin usporiadala miestna organizácia SNS jubilejný 20. ročník stolnotenisového turnaja o pohár Dr. Martina Sokola. Veľká účasť potvrdila obľúbenosť tohto športu v našej obci, keď sa v každej kategórii predstavilo aspoň 9 súťažiacich.

V najmladšej žiackej kategórii zvíťazil Sven Schmitz, pred Petrom Petříkom a Emou Svetlíkovou. Medzi ženami potvrdila papierové predpoklady Eva Chamková, ktorej robili spoločnosť na medailových pozíciách Eva Sokolová a Ema Svetlíková. V súťaži neregistrovaných hráčov sa z úvodného titulu tešil Peter Jankovič, ktorý odsunul za seba bývalých víťazov z mi-

nulých rokov Jána Hraška (Kopyta) a Pavla Svetlíka. Nepopulárne 4. miesto ostalo pre Petra Oborčoka. Pred turnajom registrovaných hráčov bola jediná otázka: „Podarí sa niekomu po dlhšej dobe zosadiť z trónu suverénnu Moniku Huťkovú?“ Jednotlivé zápasy však ukázali pokračujúcu Monikinu dominanciu, ktorá si tak bez vážnejších problémov pripísala už jubilejnú 10. víťazstvo v sérii. Ďalšie miesta obsadili Michal Padúch, Juraj Padúch a Ľuboš Cuper.

Po skončení turnaja sa najlepší mohli tešiť z pekných cien a následne krásny večer vyvrcholil spoločným posedením pri dobrom občerstvení. (ihu)